

Az uniós karantén károsítókra és vizsgálatköteles nem zárlati károsítókra
irányuló szemlézési és intézkedési terv

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

Vállalkozó neve:

Cég megnevezése:

Növényegészségügyi regisztrációs szám: HU....

A(z) cég (Kft, Zrt stb.) megnevezése termeltetési és kereskedelmi rendszerében a növényútlevelet vetőmagokra és/vagy növényekre adja ki. A növényútlevelek kiállítása a(z) cég és kiállítás helyének megnevezése (székhelyén/telephelyén) (cég adatok feltüntetése; telephely címe, cég adatok) történik.

A(z) cég megnevezése termeltetésében az alábbi növényútlevél köteles fajok és/vagy vetőmagjai szerepelnek:

- itt felsorolásszerűen meg kell adni a növényfajok nevét, pl.: *Capsicum annum*
-
- .. stb

A(z) cég megnevezése növényorvosai a Magyarországon előállított vetőmagok és/vagy növények esetén a Bizottság (EU) 2019/2072 végrehajtási rendeletében meghatározott uniós karantén károsítókra és vizsgálatköteles nem zárlati károsítókra végeznek szemléket a vegetáció során. Adott vállalkozás tevékenységeit figyelembevéve, rendszeres időközönként és megfelelően dokumentált módon kell elvégezni a szemléket. A szemlékről írásos és fényképes jegyzőkönyvek készülnek.

Uniós karantén károsítók az EU területén kívül

Itt az összes olyan károsító felsorolása szükséges, amelyek az adott, növényútlevél köteles kultúrában növényegészségügyi kockázatot jelentenek.

A BIZOTTSÁG (EU) 2019/2072 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE	károsítók csoportosítása	növényfajok és azok károsítóinak felsorolása		
		paprika (<i>Capsicum annum</i>)	további növényfajok megnevezése pl.: paradicsom (<i>Solanum lycopersicum</i>)	további növényfajok megnevezése
II. melléklet A. rész Károsítók, amelyek előfordulása az Unió területén nem ismert	pl.: baktériumok	Ralstonia pseudosolanacearum Safni et al.		
		Ralstonia syzygii subsp. indonesiensis Safni et al.		

	pl.: gombák	-		
	pl.: rovarok, atkák	<p>Anthonomus eugenii Cano</p> <p>Bactericera cockerelli (Sulc.)</p> <p>Bemisia tabaci Genn</p> <p>Diabrotica undecimpunctata undecimpunctata Mannerheim</p> <p>Heliothis zea (Boddie)</p> <p>Liriomyza sativae Blanchard</p> <p>Neoleucinodes elegantalis (Guenée)</p> <p>Scirtothrips dorsalis Hood</p> <p>Spodoptera eridania (Cramer)</p> <p>Spodoptera frugiperda (Smith)</p> <p>Spodoptera litura (Fabricus)</p> <p>Anastrepha fraterculus (Wiedemann)</p> <p>Anastrepha ludens (Loew)</p> <p>Anastrepha suspensa (Loew)</p> <p>Bactrocera dorsalis (Hendel)</p> <p>Bactrocera tryoni (Froggatt)</p> <p>Dacus ciliatus Loew</p> <p>Pardalaspis cyanescens Bezzi</p>		

		Zeugodacus cucurbitae (Coquillett)		
		Thaumatotibia leucotreta (Meyrick)		
		Thrips palmi Karny		
		Unaspis citri (Comstock)		
	fonálféreg	Nacobbus aberrans (Thorne)		
	vírusok, viroidok és fitoplazmák	Beet curly top virus (BCTV00)		
		Tobacco ringspot virus (TRSV00)		
	Tomato marchitez virus (TOANV0)			

Uniós karantén károsítók az EU területén belül

A BIZOTTSÁG (EU) 2019/2072 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE	károsítók csoportosítása	növényfajok és azok károsítóinak felsorolása		
		paprika (<i>Capsicum annuum</i>)	további növényfajok megnevezése pl.: paradicsom (<i>Solanum lycopersicum</i>)	további növényfajok megnevezése
II. melléklet B. rész Az Unió területén előforduló károsítók	pl.: baktériumok	Ralstonia solanacearum (Smith) Yabuuchi et al.		
	pl.: gombák	-		
	pl.: fonálféreg	Meloidogyne chitwoodi Golden et al.		
	pl.: vírusok, viroidok és fitoplazmák	Tomato leaf curl New Delhi virus (TOLCND)		

Vizgálatköteles nem zárlati károsítók

A BIZOTTSÁG (EU) 2019/2072 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE	károsítók csoportosítása	növényfajok és azok károsítóinak felsorolása		
		paprika (<i>Capsicum annuum</i>)	további növényfajok megnevezése pl.: paradicsom (<i>Solanum lycopersicum</i>)	további növényfajok megnevezése
IV. melléklet F. rész A zöldségvetőmagokat érintő vizgálatköteles nemzárlati károsítók	baktériumok			
		Xanthomonas vesicatoria (ex Doidge) Vauterin et al.		
		Xanthomonas perforans Jones et al.		
	Xanthomonas euvesicatoria Jones et al.			
	Xanthomonas gardneri (ex Šutič 1957) Jones et al.			
rovarok, atkák	-			
fonálférgék	-			
vírusok, viroidok és fitoplazmák	Potato spindle tuber viroid (PSTVD0)			

A karantén és vizgálatköteles nem karantén károsítók azonosításához a(z) cég megnevezése növényorvosai tünetleírás és fényképes adatbázis áll rendelkezésükre. Az adatbázis különböző nemzetközi szakmai oldalakra és növényvédelmi hatóságok adataira épül.

Adatbázis frissítését segítő oldalak, kiadványok stb. felsorolása

- EPPO - <https://gd.eppo.int/>
- PLANTWISE - <https://www.plantwise.org/KnowledgeBank>

- UK Plant Health - <https://planthealthportal.defra.gov.uk/pests-and-diseases/pest-and-disease-factsheets/>
- OPEN AGRAR - <https://www.openagrar.de/content/index.xml?lang=en>
- stb.

A tünetek azonosításában a **XY cég székhelyén/telephelyén** lévő **(eszközök, felszerelések felsorolása, pl.:**) virológia és ELISA laboratórium felszerelései (mikroszkóp, nagyító) segítenek.

Karantén és vizsgálatköteles nem karantén **károsítók gyanúja esetén** a(z) **..... cég megnevezése** növényorvosai haladéktalanul **értesítik a termeltetési helyszínen illetékes vármegyei Kormányhivatal Növény és Talajvédelmi Osztályát, valamint a NÉBIH Növényvédelmi és Borászati Igazgatóság Növényvédelmi Osztályát** a lenti elérhetőségeken.

- Kormányhivatalok elérhetősége - <https://www.kormanyhivatalok.hu/hu>
- NÉBIH Szervezeti felépítés és elérhetőségek - <https://portal.nebih.gov.hu/nebih-kozpont-telephelyek>
- NÉBIH Növényvédelmi és Borászati Igazgatóság - nbi@nebih.gov.hu
- NÉBIH Növényvédelmi Osztály funkcionális email címe - novenyegeszsegugy@nebih.gov.hu

A zárlati károsítóval való fertőzés gyanújával érintett tételek esetén a(z) **..... cég megnevezése**..... a készleteken lévő tételleit elkülöníti, zárolja és a piacon lévő tételre elindítja a visszahívási láncot, annak érdekében, hogy a fertőzés ne terjedjen tovább. A tételleket az érintett termelőktől, palántanevelőktől, gazdaboltokból kell visszahívni.

Rövid szöveges leírás készítése szükséges az alábbi 6 melléklet pontjai alapján.

1. sz melléklet **Nyomonkövethetőség biztosításának leírása**

*A nyilvántartásokat **legalább három évig meg kell őrizniük** attól a naptól számítva, amikor az adott növényt, növényi terméket vagy egyéb anyagot ők vagy nekik beszállították.*

A vállalkozásnak olyan rendszerrel vagy eljárásokkal kell rendelkeznie, amelyek lehetővé teszik, hogy a növények, növényi termékek és egyéb anyagok saját telephelyeiken belüli és azok közötti szállítási útvonalának azonosítását.

Saját telephelyein belül is szükséges a nyomonkövethetőséget biztosítani, de növényútlevelet nem kell kiállítani a szállításhoz.

2. sz. melléklet **A felhatalmazott vállalkozó előállítási folyamatainak, valamint a növények, növényi termékek és egyéb anyagok szállításával és értékesítésével összefüggő tevékenységeinek a leírása**

Tevékenység leírása, szempontok pl. beszerzési források, import, termelés módja, csomagolás, szállítás módja stb.

3. sz. melléklet – **A vállalkozás kritikus pontjai és a károsítók jelentette kockázatok enyhítésére meghozott intézkedések.**

Kritikus pontok megnevezése, azonosítása, mint pl.:

- *kockázatos növények, vagyis a kiemelt zárlati károsítók gazdanövényei,*

- *beszerzési forrás olyan területről, ahol adott zárlati károsító előfordul,*
- *termesztési higiénia.*

E kritikus pontokhoz kapcsolódó a károsítók jelentette kockázatok enyhítésére meghozott intézkedések részletes kifejtése:

4. sz. melléklet – **Zárlati károsító előfordulásának gyanúja esetén tervezett és meghozott intézkedések**

Szükséges intézkedésekre példa:

- *vizuális vizsgálat,*
- *izoláció,*
- *mintavétel és laboratóriumi vizsgálat megrendelése,*
- *illetékes vármegyei hatóság növényvédelmi felügyelőjének értesítése.*
 - *növényvédelmi felügyelő neve, elérhetősége:*

5. sz. melléklet – **A felelősségi körök tisztázása, ki felel a növényútlevelek kiállításáért és elhelyezéséért.**

- *Feladatok felsorolása és felelős megnevezése:*

6. sz. melléklet – **Személyzet számára biztosított képzés**

A személyzet számára biztosított képzést dokumentálni szükséges (pl. jelenléti ív), melyet az illetékes hatóság ellenőrizni fog.

A vállalkozó felelőssége, hogy a személyzet milyen minőségben és milyen feladatot lát el, valamint, hogy megfelelő és aktuális növényvédelmi ismeretekkel rendelkezzen. Különös tekintettel a kritikus növényekre és károsítókra vonatkozóan pl.: tünetismertető fényképek, szakmai károsító leírások. A képzést követően, a megszokott károsítóktól eltérő károsító vagy tünet észlelése esetén jelezze azt a vállalkozónak.

- *A fentiekben felsorolt kritikus növények és zárlati károsítókról szóló anyagok tájékoztatásának módja, gyakorisága és ideje*

Tájékoztatás időpontja(i):